

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.012.04.2017
P/17/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/17/004 – Wspieranie przedsiębiorczości przez gminy
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
<i>Kontroler</i>	Krzysztof Baron, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/167/2017 z dnia 1 czerwca 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Miejski w Pszczynie ul. Rynek 2, 43-200 Pszczyna
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Dariusz Skroboł, Burmistrz Pszczyny (dowód: akta kontroli str. 153)
<i>Zakres przedmiotowy kontroli</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Warunki wspierania przedsiębiorczości w Gminie2. Organizacja monitoringu i oceny efektów wspierania przedsiębiorczości przez gminę i wykorzystania tych ocen w modyfikacji realizowanych działań3. Działania na rzecz wspierania przedsiębiorczości oraz efekty tych działań.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od 1 stycznia 2014 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 14 lipca 2017 r. ¹

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli², Gmina Pszczyna, wprowadzając narzędzia wspierające rozwój gospodarczy i podejmując inwestycje poprawiające jej infrastrukturę, tworzy warunki do rozwoju przedsiębiorczości.

Podstawowym dokumentem strategicznym Gminy jest Strategia Rozwoju Gminy Pszczyna na lata 2015-2023³, określająca m.in. cele strategiczne i operacyjne, a także działania służące rozwojowi przedsiębiorczości.

W okresie objętym kontrolą Gmina realizowała inwestycje infrastrukturalne, w tym drogowe, służące pośrednio poprawie warunków prowadzenia działalności gospodarczej i zwiększaniu atrakcyjności Gminy dla potencjalnych inwestorów. W ramach organizowanych przez Urząd spotkań z przedsiębiorcami prowadzono wykłady, szkolenia, konsultacje, doradztwo tematyczne i poradnictwo dla

¹ W przypadkach koniecznych badaniami zostały objęte zagadnienia, mające związek z przedmiotem kontroli, wykraczające poza te ramy czasowe.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Dalej: Strategia.

przedsiębiorców, a także tworzono możliwości nawiązywania kontaktów gospodarczych z przedsiębiorcami z innych regionów kraju i zza granicy. Działania podejmowane przez Gminę w zakresie wsparcia przedsiębiorczości były skierowane przede wszystkim do przedsiębiorców z branż hotelarskiej i gastronomicznej działających na jej terenie.

Gmina, w latach 2014-2017, realizowała 29 z 35 zaplanowanych działań (83%) służących realizacji celów strategicznych związanych ze wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości.

W okresie objętym kontrolą w Gminie nastąpiła poprawa podstawowych wskaźników dotyczących rozwoju gospodarczego, w tym m.in. spadek poziom bezrobocia, wzrosła liczba nowo zarejestrowanych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość polegała na niepodjęciu w okresie objętym kontrolą monitoringu realizowanych w ramach Strategii działań.

NIK zwraca uwagę, że dla części działań służących realizacji celów strategicznych związanych ze wspieraniem przedsiębiorczości nie określono wskaźników ich monitorowania, a dla części z nich zdefiniowano jedynie nazwy wskaźników nie podając ani ich wartości bazowych i docelowych, ani terminów ich osiągnięcia. Zdaniem NIK może to utrudniać skuteczne monitorowanie postępu prac i ocenę ryzyka niepowodzenia przyjętych założeń, zwłaszcza w przypadku działań wieloletnich.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

Gmina Pszczyna położona jest w województwie śląskim, w sąsiedztwie aglomeracji górnośląskiej. Na terenie Gminy nie występują obszary skoncentrowanego przemysłu. Działalność gospodarczą prowadzą głównie firmy usługowe i handlowe. Gmina zajmuje powierzchnię 17 409 ha i zamieszkują ją 50.842⁴ osoby. Użytki rolne zajmują 57% powierzchni ogółem, a użytki leśne i grunty zadrzewione 30% powierzchni ogółem.

(dowód: akta kontroli str. 307, 319)

1. Warunki wspierania przedsiębiorczości w Gminie

1.1. W Urzędzie nie wyznaczono komórki organizacyjnej ze wskazaniem wprost obowiązków w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, współpracy i pomocy przedsiębiorcom na różnych etapach procesu inwestycyjnego, nie ustalono również schematu obsługi inwestora. Zadania realizowane przez gminę wynikające z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁵ oraz innych ustaw realizowane były przez wydziały, referaty i samodzielne stanowiska utworzone w Urzędzie lub przez utworzone w tym celu jednostki organizacyjne Gminy Pszczyna.

(dowód: akta kontroli str. 161)

W okresie objętym kontrolą została powołana⁶ Komisja Gospodarki Rady Miejskiej w Pszczynie. Zadania tej Komisji w zakresie wspierania przedsiębiorczości dotyczyły: opiniowania sytuacji rynkowej oraz inicjowania działań w zakresie rozwoju

⁴ Według stanu na 31 grudnia 2016 r.

⁵ Dz. U. z 2016 r. poz. 446 j.t.

⁶ Uchwałą Nr II/3/14 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 1 grudnia 2014 r. w sprawie powołania stałych komisji rady, określenia ich nazw i zakresu działania oraz składów osobowych.

produkcji i usług z wykorzystaniem lokalnych możliwości i surowców, a także opiniowanie strategii promocji gminy i prowadzenia działalności gospodarczej. Komisja na swoich posiedzeniach omawiała i podejmowała uchwały dotyczące rozwiązywania zgłaszanych przez przedsiębiorców problemów związanych z rozwojem przedsiębiorczości w Gminie, takich jak: zmiany w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego⁷ związane z planowaniem i opiniowaniem nowych inwestycji w Gminie, informacje o Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych, realizacja Partnerstwa Publiczno-Prywatnego⁸, realizacja zadań inwestycyjnych w Gminie. Komisja po omówieniu poszczególnych tematów, podejmowała decyzje i zlecała Burmistrzowi ich wykonanie.

(dowód: akta kontroli str. 148-152, 442-509)

1.2. Narzędziem planistycznym i prawno-administracyjnym Gminy jest Strategia przyjęta 10 grudnia 2015 r.⁹. Strategia zawiera m.in. część diagnostyczną¹⁰ oraz analizę silnych i słabych stron Gminy oraz szans i zagrożeń (SWOT) sfery gospodarczo-komunikacyjnej, sfery społecznej i przyrodniczo-ekologicznej. W okresie od 17 października 2015 r. do 6 listopada 2015 r. przeprowadzono konsultacje z mieszkańcami Gminy nt. projektu Strategii. Z analizy Strategii wynika, że mankamentem Gminy w ramach sfery gospodarczo-komunikacyjnej jest m.in. obecność tzw. wąskich gardeł tworzących się na wybranych skrzyżowaniach z DK1 oraz przy przejazdach kolejowych, szczególnie w godzinach szczytu oraz mała liczba przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 250 osób. Natomiast mocną stroną w tej sferze jest bliskość ważnych ośrodków przemysłowych – Metropolii Górnośląskiej i Rybnickiego Okręgu Przemysłowego oraz wysoka ranga obiektów zabytkowych znajdujących się na jej terenie.

(dowód: akta kontroli str. 2-119, 120-130, 180, 271-275)

Cele strategiczne i operacyjne uwzględniały rozwój przedsiębiorczości w Gminie. Cel nadrzędny Strategii został określony jako wizja¹¹ i misja¹² Gminy, a w ich ramach wyznaczono trzy obszary strategiczne, w tym obszar uwzględniający rozwój przedsiębiorczości w Gminie: I. Zrównoważona i konkurencyjna gospodarka. W tym obszarze określono trzy cele strategiczne i sześć celów operacyjnych:

1. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej:

1.1. kreowanie warunków dla lokalizacji strategicznych inwestycji,

1.2. wsparcie rozwoju przedsiębiorczości opartej na wewnętrznym potencjale Gminy,

2. Wysokiej jakości dostępność drogowa i komunikacyjna:

2.1. poprawa dostępności zewnętrznej Gminy,

2.2. poprawa dostępności wewnętrznej,

3. Rozwój gospodarczy w oparciu o lokalny potencjał:

3.1. zwiększenie atrakcyjności turystycznej Pszczyny,

3.2. zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego na rzecz poprawy konkurencyjności.

(dowód: akta kontroli str.2-119)

⁷ Dalej: MPZP.

⁸ Dalej: PPP.

⁹ Strategię Rada Miejska w Pszczynie przyjęła uchwałą Nr XVII/172/15 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Pszczyna na lata 2015-2023. Obowiązywała ona od dnia uchwalenia.

¹⁰ Obejmującą m. in. charakterystykę demograficzną, sytuację na rynku pracy, przedsiębiorczość, instytucje otoczenia biznesu, planowanie przestrzenne, infrastrukturę techniczną w Gminie.

¹¹ Wyjątkowa Pszczyna – wyjątkowa Gmina, perła nowoczesności Górnego Śląska.

¹² Historyczna perła Górnego Śląska dąży do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez wykorzystanie posiadanego potencjału: walorów geograficznych, przyrodniczych i turystyczno-kulturowych. Stwarza warunki dla wysokiej jakości życia i gospodarowania mieszkańcom i partnerom zewnętrznym oraz rozwoju gospodarki uwzględniającej oczekiwania społeczne w poszanowaniu własnej tradycji i dziedzictwa.

Ww. celom operacyjnym ujętym w Strategii przypisano 35 konkretnych działań, których realizacja miałaby służyć osiągnięciu zakładanych celów. Założenia oraz przyjęte w Strategii cele strategiczne i operacyjne były spójne z celami strategicznymi przyjętymi w dokumentach/strategiach wyższego rzędu¹³.

(dowód: akta kontroli str.101-116, 120-130)

1.3. Rada Miejska w Pszczynie podjęła w dniu 22 marca 2012 r. uchwałę¹⁴ o przyjęciu Strategii promocji Pszczyny na lata 2012-2014. W Strategii tej wyznaczono kierunki promowania Gminy, a tym samym pośredniego wspierania przedsiębiorczości wśród jej mieszkańców i na zewnątrz oraz sposoby wdrażania tych rodzajów promocji.

(dowód: akta kontroli str. 234-262, 415-416)

W okresie objętym kontrolą działania promocyjne pośrednio wspierające rozwój przedsiębiorczości polegały na promocji Gminy ze względu na jej bogatą ofertę kulturalno-turystyczną.

(dowód: akta kontroli str. 175-177, 200-204, 234-262, 276, 286, 288-290, 415-416, 438-441)

Gmina ponadto opracowywała Wieloletnie Prognozy Finansowe na lata objęte kontrolą, w których uwzględniano działania inwestycyjne związane głównie z poprawą infrastruktury komunikacyjnej.

Rada Miejska w dniu 7 kwietnia 2016 r. podjęła uchwałę o zmianie uchwały dotyczącej przystąpienia do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pszczyna na lata 2015-2023¹⁵. Do dnia zakończenia kontroli (tj. do 13 lipca 2017 r.) program ten nie został przyjęty do realizacji przez Radę Miejską w Pszczynie.

(dowód: akta kontroli str. 271-275, 320-375)

1.4. Od 29 listopada 2012 r. w Gminie obowiązywało „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna”¹⁶.

Na dzień zakończenia kontroli aktualnych było 12 MPZP, które pokrywały ok. 61 % powierzchni gminy. W latach 2014-2017 zostało uchwalonych osiem aktualnie obowiązujących MPZP. W planach tych uwzględniono tereny pod przedsiębiorczość o powierzchni około 182 ha, będące własnością prywatną. Obowiązujące MPZP zostały udostępnione na stronie Biuletynu Informacji Publicznej¹⁷ Urzędu Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 154-155, 158-159, 187-192, 307)

1.5. W latach 2014 – 2017 Gmina prowadziła działania w celu pozyskiwania gruntów od prywatnych właścicieli pod zagospodarowanie inwestycjami gminnymi. Pozyskano trzy nieruchomości, tj. pod budowę parkingu, pod budowę budynków komunalnych oraz na powiększenie placu zabaw przy Przedszkolu Publicznym. Łączna powierzchnia nabytych gruntów wynosi 0,3979 ha. Aktualnie Gmina

¹³ M. in. takimi jak: Strategia Europa 2020, Polska 2030, Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030 (DSRK), Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (SRK), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego. Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie. 2001-2020, Koncepcja Przestrzennego zagospodarowania Kraju 2030, Strategia Rozwoju Polski Południowej w obszarze Województw Małopolskiego i Śląskiego do roku 2020, Krajowa Polityka Miejska, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012-202, Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020.

¹⁴ Uchwała Nr XVIII/238/12 w sprawie przyjęcia Strategii promocji Pszczyny na lata 2012-2014.

¹⁵ Uchwała Nr XXI/224/16 z dnia 7.04.2016 r.

¹⁶ Uchwała Rady Miejskiej z dnia 29 listopada 2012 r. Nr XXVI/340/12 w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna.

¹⁷ Dalej: BIP

prowadzi działania mające na celu pozyskanie trzech nieruchomości w celu budowy przedszkola oraz pod budowę placu zabaw.

(dowód: akta kontroli str.163,167)

W latach 2014 – 2017 (do 13 lipca) tereny Gminy nie należały do specjalnej strefy ekonomicznej¹⁸, pomimo podejmowanych przez Gminę od 2011 r. działań włączenia terenów Gminy do tej strefy.

(dowód: akta kontroli str.171, 409)

1.6. Do czasu zakończenia kontroli Gmina dysponowała infrastrukturą wodociągową, z której korzystało 99% mieszkańców, a także siecią kanalizacyjną, z której korzystało 61% mieszkańców. Długość dróg gminnych, którymi zarządzał Burmistrz wynosiła 254 km.

W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy realizowano inwestycje mogące pośrednio służyć poprawie warunków prowadzenia działalności gospodarczej lub podnoszeniu ich atrakcyjności dla potencjalnych inwestorów, takich jak budowa i przebudowa dróg i ciągów komunikacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 165-167, 433-434)

W okresie objętym kontrolą Gmina nie realizowała inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego¹⁹ bezpośrednio związanej ze wspieraniem przedsiębiorczości. Gmina realizowała zadanie w formule PPP polegające na zamianie zabudowanych nieruchomości w Pszczynie na budynki socjalne i komunalne.

(dowód: akta kontroli str.179-180, 230-232, 420-432, 437)

1.7. W okresie od objętym kontrolą²⁰ Gmina nie stosowała ulg podatkowych dla przedsiębiorców. Nie stosowano preferencyjnych stawek podatkowych dla przedsiębiorców w podatku od nieruchomości, od środków transportowych, od powierzchni gruntu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej ani nie stosowano ulg podatkowych dla nowych przedsiębiorstw. Stawki tych podatków w latach objętych kontrolą były niższe lub równe stawkom ogłaszanych w obwieszczeniach ministra właściwego do spraw finansów publicznych²¹.

Stawki podatku od środków transportowych we wszystkich kategoriach stanowiących podstawę do wyliczenia tego podatku wzrosły ostatni raz w badanym okresie w roku 2015 i od tego momentu nie uległy zmianie.

Stawki podatku od nieruchomości w 2017 r. na 12 kategorii nieruchomości będących podstawą do wyliczenia wymiaru podatku w stosunku do roku 2014: w dziewięciu kategoriach wzrosły, w dwóch obniżyły się, a w jednej pozostały bez zmian. Natomiast poziom stawek tego podatku w roku 2017 w stosunku do roku 2016 wzrósł w trzech kategoriach, obniżył się w czterech kategoriach i pozostał bez zmian w pięciu kategoriach.

¹⁸ Dalej: SSE

¹⁹ Dalej: PPP

²⁰ Do 31 maja 2017r.

²¹ Obwieszczenie Ministra Finansów z 28 lipca 2016 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2017 r. (MP z 2016 r. poz. 779); Obwieszczenie Ministra Finansów z 5 sierpnia 2015 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2016 r. (MP z 2015 r. poz. 735); Obwieszczenie Ministra Finansów z 10 października 2014 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych w 2015 r. (MP z 2014 r. poz. 895);

Stawka podatku od powierzchni użytkowej budynków przeznaczonych na prowadzenie działalności gospodarczej, w stosunku do roku 2014, wzrosła w roku 2015 i 2016, zaś w roku 2017 pozostała niezmienną²².

(dowód: akta kontroli str. 170, 510-541)

Zasady najmu lokali użytkowych stanowiących własność Gminy regulowała uchwała Rady Miejskiej nr L/547/10 z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie najmu lokali użytkowych stanowiących własność gminy Pszczyna.

(dowód: akta kontroli str.193-195)

W okresie objętym kontrolą realizowano 147 umów dzierżawy, najmu lub użyczenia lokali użytkowych o różnorodnym przeznaczeniu, będących własnością Gminy. Badanie pięciu umów tego typu (wybranych w sposób celowy²³) wykazało, że Gmina nie stosowała dla przedsiębiorców preferencyjnych stawek wynajmu, jak również nie udzieliła zwolnień i ulg na remont tych lokali w latach objętych kontrolą.

Burmistrz wyjaśnił, że przy sprzedaży nieruchomości również Gmina nie zastosowała preferencyjnych cen dla przedsiębiorców.

(dowód: akta kontroli str. 170, 408)

Gmina udostępniła w formie dzierżawy pięć nieruchomości zabudowanych²⁴. Ponadto przedmiotem dzierżawy było szereg gruntów, w tym dróg lub placów, z przeznaczeniem na tzw. ogródki letnie (17 szt.), kioski handlowe, miejsca postojowe czy place składowe (39 szt.). Administracja Zasad Komunalnych, według stanu na 11 lipca 2017 r., zarządzała 62 lokalami, wśród których siedem było wolnych (z czego cztery były przeznaczone do sprzedaży, a pozostałe trzy do przekazania dla Ochotniczej Straży Pożarnej²⁵, dla Pszczyńskiego Stowarzyszenia Niesłyszących i na potrzeby przedszkola).

(dowód: akta kontroli str. 165-166, 433-434)

1.8. W okresie objętym kontrolą, w ramach działań wspierających przedsiębiorców już prowadzących działalność na terenie Gminy, organizowano dla nich szkolenia dotyczące możliwości pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej, zarówno ze środków krajowych jak i międzynarodowych. W ramach wymiany doświadczeń pomiędzy przedsiębiorcami, Gmina zorganizowała spotkanie z przedstawicielami Izby Gospodarczej z Burgerlandu (Austria) mające na celu wymianę dobrych praktyk i doświadczeń w skutecznym prowadzeniu biznesu. Aktywnie prowadzono promocję atrakcji kultury materialnej i pośrednio przedsiębiorców działających na terenie gminy, m.in. poprzez udział w targach turystycznych, dystrybucję informatorów turystycznych, organizowanie wydarzeń plenerowych, podczas których prezentowano ofertę kulturalną Gminy. Działania Gminy w tym zakresie wspierała Lokalna Grupa Działania „Ziemia Pszczyńska”²⁶, której Gmina jest członkiem.

Pomoc udzielona Urzędowi Pracy w Pszczynie w zakresie rekrutacji pracowników z terenu Gminy polegała na zamieszczaniu ogłoszeń o naborze pracowników na stronie internetowej Gminy i w dwutygodniku „Głos Pszczyński”. W czasopiśmie tym publikowane były informacje dla obecnych i przyszłych przedsiębiorców, przydatne

²² Uchwały Rady Miejskiej w Pszczynie w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na rok: 2017 – uchwała nr XXVII/313/16 z dnia 17 listopada 2016 r.; 2016 – uchwała nr XVI/162/15 z dnia 19 listopada 2015 r.; na rok 2015 – uchwała nr III/8/14 z dnia 4 grudnia 2014 r. Uchwały rady Miejskiej w Pszczynie w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na rok: 2017 – uchwała nr XXVII/312/16 z dnia 17 listopada 2016 r.; 2016 – uchwała nr XVI/161/15 z dnia 19 listopada 2015 r.; 2015 – uchwała nr III/7/14 z dnia 4 grudnia 2014 r.

²³ Umowy wybrano celowo ze względu na różnorodność przedmiotu umowy, wielkość powierzchni, różne okresy zawarcia umowy, różne przeznaczenie i wielkości opłaty.

²⁴ Cztery nieruchomości zabudowane, z przeznaczeniem na skład materiałów budowlanych, na skup surowców wtórnych, na usługi gastronomiczne oraz na szalety publiczne, halę sportową.

²⁵ Dalej: OSP

²⁶ Dalej: LGD.

w prowadzeniu działalności gospodarczej z różnych obszarów działalności przedsiębiorców.

(dowód: akta kontroli str.174-176, 196-199 ,214-221, 227-229, 263, 286-287, 440-441)

1.9. Gmina od 1998 r. była członkiem oraz współuczestniczyła w powołaniu instytucji otoczenia biznesu, jaką jest Agencja Rozwoju i Promocji Ziemi Pszczyńskiej Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. W okresie objętym kontrolą – jak wyjaśnił Burmistrz - Agencja podejmowała szereg zadań związanych z rozwojem regionu, prowadziła kilka różnych rodzajów działalności gospodarczej, służących tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, szczególnie naciskała na rozwój „małego biznesu” poprzez promocję Gminy oraz działalność okolicznościową, ekologiczną i kulturalną. Na dzień zakończenia kontroli, tj. 13 lipca 2017 r. Gmina Pszczyzna posiadała 74,2 % udziałów w tej spółce.

(dowód: akta kontroli str. 157, 161)

Jak wyjaśnił Burmistrz: w okresie objętym kontrolą Gmina nie udzieliła poręczeń, gwarancji i pożyczek na rzecz przedsiębiorców, gdyż nikt z przedsiębiorców się o takowe nie ubiegał.

(dowód: akta kontroli str. 170, 439)

1.10. Gmina nie była zobowiązana i nie przygotowała oferty wsparcia dla początkujących przedsiębiorców np. w postaci bezzwrotnych pożyczek czy bezpłatnego użyczenia lokali. Jak wyjaśnił Burmistrz m.in. ogłoszenia o wolnych lokalach użytkowych zamieszczane były w prasie lokalnej, na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Pszczynie, w BIP Urzędu Miejskiego i na tablicy ogłoszeń Administracji Zasobów Komunalnych w Pszczynie.

(dowód: akta kontroli str. 177-178, 264, 277-285, 290)

1.11. Na stronie internetowej Urzędu zamieszczane były informacje z różnych obszarów działalności przedsiębiorców między innymi: komunikaty dotyczące koncesji na alkohol, zbliżających się terminów płatności podatków, wysokości opłat lokalnych, podejmowanych działań dotyczących gospodarki przestrzennej, informacje dla rolników. Informowano również o toczących się postępowaniach o zamówienie publiczne oraz planowanych działaniach społecznych.

Ponadto w dziale aktualności, regularnie zamieszczane były przesyłane z różnych instytucji informacje o szkoleniach, formach wsparcia i nowych programach dla przedsiębiorców. Informacje te zamieszczał Rzecznik Prasowy Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 214-221)

1.12. Od 2008 r. Gmina Pszczyzna jest członkiem LGD "Ziemia Pszczyńska" (mającej status stowarzyszenia), która łączy podmioty gospodarcze, samorządy, organizacje pozarządowe oraz osoby fizyczne we wspólnym działaniu na rzecz rozwoju lokalnego. LGD została utworzona w celu umożliwienia wdrożenia na jej terenie programu, którego głównym celem było wspieranie społeczności wiejskiej w zakresie rozwiązywania problemów występujących na obszarach wiejskich, w tym budowanie kapitału społecznego poprzez aktywizację mieszkańców oraz inicjowanie powstania nowych miejsc pracy, wpływanie na lepsze wykorzystanie posiadanych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych i gospodarczych. Gmina współorganizowała spotkanie informacyjno-konsultacyjne dotyczące możliwości

uzyskania wsparcia finansowego na realizację projektów dla mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych podmiotów działających na obszarze LGD²⁷.

(dowód: akta kontroli str. 157, 161, 172, 178, 290-291)

1.13. Gmina nie występowała z inicjatywą rozpoznawania potrzeb w zakresie kształcenia zawodowego pod kątem lokalnej przedsiębiorczości.

(dowód: akta kontroli str. 161-162)

1.14. Gmina przeprowadzała konsultacje społeczne programów i projektów dotyczących wspierania przedsiębiorczości, zarówno w trakcie ich opracowywania, jak i realizacji, w formie formularzy skierowanych do mieszkańców, którzy swoje zdanie lub uwagi mogli przekazywać drogą elektroniczną, pocztą tradycyjną lub składając je w siedzibie Urzędu Miejskiego. Mieszkańcy mogli składać uwagi również podczas spotkań tematycznych zorganizowanych przez Urząd. Z konsultacji sporządzano każdorazowo protokoły, których treść była publikowana na stronach BIP Urzędu. Gmina agregowała i zbierała te dane na potrzeby poszczególnych działań projektowych.

W okresie objętym kontrolą, oprócz konsultacji przeprowadzonych podczas opracowywania Strategii, w Gminie przeprowadzono konsultacje społeczne z mieszkańcami dotyczące utworzenia systemu tras rowerowych w Pszczynie²⁸. Konsultacje społeczne przeprowadzono przed wdrożeniem programów związanych pośrednio ze wspieraniem przedsiębiorczości takich jak Gminny Program Rewitalizacji - kiedy to w okresie od maja do lipca 2015 r. przeprowadzono warsztaty z mieszkańcami oraz przed podjęciem uchwał w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pszczyna na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji²⁹ (konsultacje przeprowadzono ośmiokrotnie³⁰).

(dowód: akta kontroli str. 120 – 130, 180-181, 233, 265-275, 271-275 410-412, 435-436)

Ocena cząstkowa

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Gmina w okresie objętym kontrolą podejmowała działania mające na celu tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości na jej terenie. W opracowanej przez Gminę Strategii wskazane zostały cele i zadania dotyczące rozwoju przedsiębiorczości. Gmina wspierała przedsiębiorców głównie poprzez realizację inwestycji infrastrukturalnych oraz organizowanie spotkań i szkoleń poświęconych tematyce przedsiębiorczości, udzielanie informacji dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej oraz zapewnienie dostępu, poprzez stronę internetową Gminy, do aktualnych informacji o bieżących wydarzeniach związanych z przedsiębiorczością.

²⁷ W dniu 22 lutego 2017 r. Gmina zapewniła wsparcie lokalowe i sprzętowe spotkania.

²⁸ w okresie od 2 lutego 2017 r. do 10 lutego 2017 r.

²⁹ Dz. U. z 2017, poz. 1023 ze zm.

³⁰ w okresie od 30 grudnia 2015 r. do 29 stycznia 2016 r., od 2 do 11 lutego 2016 r. i od 14 do 22 kwietnia 2016 r. a także od 14 kwietnia 2016 r. do 13 maja 2016 r.

2. Organizacja monitoringu i oceny efektów wspierania przedsiębiorczości przez Gminę i wykorzystania tych ocen w modyfikacji realizowanych działań

Opis stanu faktycznego

2.1. Sposób monitorowania Strategii został ogólnie określony w części VI. Procedury wdrażania, monitoringu, ewaluacji, aktualizacji i promocji Strategii, gdzie wskazano, że „Pomocnym dokumentem w procesie monitoringu i ewaluacji może być raport z wdrażania Strategii. Raport może zostać sporządzony w razie konieczności wynikających ze zmieniających się okoliczności (...) lub w okresach rocznych, dopasowanych do terminarza roku budżetowego – tak, aby w budżecie można było planować środki na realizację zadań przewidzianych w Strategii”. Kontrolerowi NIK nie przedstawiono dokumentów świadczących o prowadzonym monitoringu Strategii, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(dowód: akta kontroli str.91-100, 309-314)

2.2. W Strategii wskazano, że „Instytucją wdrażającą” oraz osobą odpowiedzialną za jej aktualizację będzie Burmistrz Pszczyny oraz Urząd Miejski wraz z całą swoją strukturą i jej pracownikami. Monitoring strategiczny prowadzony będzie przez kierowników wydziałów Urzędu, zgodnie z zakresem ich obowiązków. Dane i informacje gromadzone w poszczególnych wydziałach, ale także w jednostkach organizacyjnych Gminy, będą służyły ocenie stopnia realizacji Strategii. Tym samym dadzą możliwość wprowadzenia ewentualnych korekt w dokumencie dotyczącym celów strategicznych i operacyjnych opisanych w Strategii”.

(dowód: akta kontroli str.91-100,309-314)

2.3. W harmonogramie realizacji Strategii wymieniono trzy cele strategiczne związane ze wspieraniem przedsiębiorczości, przyporządkowane im sześć celów operacyjnych i w ramach tych celów 35 działań oraz określono w jakich latach będą realizowane. W Strategii ponadto wskazano 24 wskaźniki monitorujące dla sześciu ww. celów operacyjnych Strategii, lecz nie we wszystkich przypadkach przyporządkowano je do poszczególnych działań:

- w 16 przypadkach można było przyporządkować wskaźniki do konkretnych działań,
- dla 12 z 35³¹ wymienionych w harmonogramie działań nie ustalono wskaźnika pozwalającego zmierzyć realizację danego zadania,
- w ośmiu przypadkach zaprezentowane w Strategii wskaźniki nie były adekwatne do wymienionych działań³²,
- cztery z 24 wskaźników nie mogły być przyporządkowane do jakiegokolwiek działania.

Przyporządkowane do ww. 16 działań wskaźniki realizacji były mierzalne, wiarygodne i dostępne, natomiast nie były określone w czasie, tzn. że nie określono ani roku osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika, ani przewidywanej wartości wskaźnika dla okresów (lat) pośrednich, co zostało opisane w sekcji „Uwagi dotyczące badanej działalności”.

(dowód: akta kontroli str.91-100, 296, 307-314)

³¹ Dla jednego działania: Wspieranie i promowanie innowacyjnych usług w zakresie turystyki, agroturystyki i rekreacji przyporządkowano dwa wskaźniki: liczba gospodarstw agroturystycznych i liczba nowych podmiotów gospodarczych działających w sferze turystyki i rekreacji.

³² Przykładem może być działanie określone dla realizacji Celu operacyjnego I.1.1. zatytułowane: Pozyskanie kluczowego inwestora z zakresu branż inteligentnych specjalizacji m. in. energetyka, medycyna, technologie informacyjno-komunikacyjne, któremu przyporządkowano wskaźnik: Liczba podmiotów działających w branżach tzw. inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego (sztuki). Wskaźnik ten po pierwsze nie wskazuje na liczbę kluczowych inwestorów z tych branż, a po drugie nie określa również kryteriów określania „kluczowych” inwestorów.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieprzewodzeniu monitoringu realizacji Strategii.

(dowód: akta kontroli str.91-100)

W złożonych wyjaśnieniach Burmistrz podał m.in., że opracowanie Strategia Rozwoju Gminy Pszczyna na lata 2015-2023 było w Urzędzie Miejskim w Pszczynie pierwszym tak dużym i tak poważnym przedsięwzięciem obejmującym długi okres realizacji i szeroki zakres działań. Podał, że w dniu 19 czerwca 2017 r. już podjęto działania zmierzające do poprawy tego opracowania w zakresie prawidłowego ustalenia wskaźników i podjęcia działań monitoringu i ewaluacji.

(dowód: akta kontroli str. 295)

NIK odnosząc się do złożonych wyjaśnień pragnie zauważyć, że brak monitoringu i oceny efektów wspierania przedsiębiorczości uniemożliwia ocenę postępu i osiągnięcia celów wyznaczonych w Strategii oraz utrudnia ich modyfikowanie.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że tylko dla części działań (16 z 35 działań, tj. 46%) określonych w Strategii w zakresie wspierania przedsiębiorczości, przyporządkowano wskaźniki ich realizacji, które były mierzalne, wiarygodne i dostępne, natomiast nie były określone w czasie, tzn. że nie określono ani roku osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika ani przewidywanej jego wartości.

(dowód: akta kontroli str. 91-100)

W złożonych wyjaśnieniach Burmistrz podał m.in., że przyczyną nieprzyporządkowania wskaźników dla wszystkich planowanych w Strategii działań, nieokreślenia dla poszczególnych wskaźników wartości przypisanych do okresów realizacji był brak doświadczenia w opracowaniu i realizacji Strategii.

(dowód: akta kontroli str. 295)

Zdaniem NIK, brak wskaźników lub nieokreślenie ich wartości początkowej i docelowej może utrudniać monitorowanie postępu w osiąganiu celów i ocenę ryzyka przyjętych działań, a w konsekwencji możliwość dostosowania Strategii do zmieniających się warunków.

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK, w okresie objętym kontrolą, pomimo wskazania w Strategii konieczności jej monitorowania, nie prowadzono takiego monitoringu. Nie analizowano efektów działań zaplanowanych w Strategii i nie prowadzono jej ewaluacji. NIK zwraca także uwagę, że w Strategii dla części działań służących realizacji celów strategicznych nie określono wskaźników ich monitorowania, a w przypadku niektórych z nich dla przyjętych wskaźników nie ustalono oczekiwanych wartości bazowych i docelowych.

3. Działania na rzecz wspierania przedsiębiorczości oraz efekty tych działań

Opis stanu
faktycznego

3.1. W związku z zadaniami realizowanymi przez Urząd dotyczącymi rozwoju przedsiębiorczości, w Gminie osiągnięto m.in. następujące efekty:

- zorganizowano szkolenia dla przedsiębiorców (w 2015 r. – jedno szkolenie i w 2017 r. - dwa szkolenia),
- wyremontowano i zmodernizowano w roku 2015 - 0,067 km i w roku 2016 - 0,4 km dróg powiatowych, oraz odpowiednio 3,9 km i 4,8 km dróg gminnych, modernizacji i remontowi poddano chodniki i ciągi piesze: w 2015 r. - 0,19 km i w 2016 r. - 0,39 km, w 2015 r. odnowiono oznakowanie 96,8 km tras rowerowych,
- powstały nowe atrakcje turystyczne - w 2015 dwie, w 2016 r. dwie i do końca maja 2017 r. jedna; w zakresie bazy turystycznej zrealizowano projekty modernizacyjne obiektów turystycznych: w 2015 r. dwa, w 2016 r. dwa i w 2017 r. jeden. Gmina sfinansowała realizację zadań z dziedziny ochrony dziedzictwa historycznego i kulturowego - w 2015 r. siedem programów, w 2016 r. osiem programów i w 2017 r. siedem programów. Gmina sfinansowała także, w ramach rewitalizacji Starego Miasta, odpowiednio w ww. latach: jedno, cztery i jedno zadanie polegające na remoncie budynków,
- uruchomiono projekt kulturalny „Bankowa Street Live” w ramach inicjatyw partnerskich, który zaowocował sześcioma koncertami w 2015 r., 12 koncertami w 2016 r. i pięcioma koncertami do końca czerwca 2017 r.,
- wzrosła liczba odwiedzin w miejscach należących do dziedzictwa kulturowego stanowiących atrakcje turystyczne³³ z 363.415 osób w 2015 r. do 452.759 osób w 2016 r. (tj. przyrost o 25%) w wyniku wsparcia przez Gminę działań promocyjnych; wzrosła również liczba wydarzeń kulturalnych z 282 w 2015 r. do 364 w 2016 r. a do końca maja 2017 r. odnotowano 146 wydarzeń tego typu.

(dowód: akta kontroli str.376-394, 405)

W okresie objętym kontrolą Gmina realizowała 29 z 35 zaplanowanych działań (co stanowiło 83%) służących do realizacji trzech celów strategicznych związanych ze wspieraniem przedsiębiorczości przez Gminę. Realizowano następujące działania przyporządkowane do poszczególnych celów strategicznych:

- I.1. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej: tworzone warunki do rozwoju przedsiębiorstw ekonomii społecznej (w Gminie działają dwie spółdzielnie socjalne); wspierano instytucje otoczenia biznesu działające na rzecz przedsiębiorczości lokalnej³⁴ i tworzone warunki do aktywnej współpracy pomiędzy Urzędem Miasta a podmiotami biznesowymi, czego przykładem była współpraca z Agencją Rozwoju i Promocji Ziemi Pszczyńskiej Sp. z o.o.³⁵ i podejmowane przez Agencję działania; wspierano działania doradcze, szkoleniowe i informacyjne w zakresie przedsiębiorczości, współorganizując w badanym okresie trzy szkolenia dla przedsiębiorców; Gmina współpracowała z trzema instytucjami wsparcia dobrej kultury rolnej,
- I.2. Wysokiej jakości dostępność drogowa i komunikacyjna - do końca maja 2017 r. zrealizowano wszystkie działania zmierzające do realizacji tego celu,
- I.3. Rozwój gospodarczy w oparciu o lokalny potencjał: stworzono i zmodernizowano dziewięć atrakcji rekreacyjno-wypoczynkowych; przeprowadzono działania promocyjne w zakresie wsparcia obiektów infrastruktury noclegowo-gastronomicznej, co pozwoliło na działanie na terenie Gminy 10 obiektów noclegowych i około 60 obiektów gastronomicznych dedykowanych turystom;

³³ Muzeum Zamkowe w Pszczyńcu, Muzeum Prasy Śląskiej, Skansen i Pokazowa Zagroda Żubrów

³⁴ Gmina uiszczala coroczne składki członkowskie LGD. Łączna kwota stawek za okres od 2014 do 2017 r. wyniosła 69.049,50 zł.

³⁵ Dalej: Agencja

odnowiono oznakowanie szlaków rowerowych na terenie Gminy; podjęto i zrealizowano współpracę w ramach inicjatyw partnerskich organizując 23 koncerty w ramach projektu kulturalnego Bankowa Street Live, które na stałe wpisały się w kalendarz kulturalny miasta; podjęto działania promocyjne obiektów dziedzictwa kulturowego stanowiących atrakcje turystyczne, w wyniku których nastąpił znaczny wzrost liczby osób je odwiedzających; z powodzeniem zaktywizowano mieszkańców Gminy do udziału w wydarzeniach kulturalnych a także poszerzano i promowano ofertę kulturalną oraz wspierano środowiska twórcze; podjęto i realizowano w badanym okresie 22 zadania polegające na ochronie dziedzictwa historycznego i kulturowego; w zakresie działań rewitalizacyjnych obiektów Starego Miasta zrealizowano w badanym okresie sześć zadań remontowo-modernizacyjnych oraz sukcesem zakończyło się uzyskanie dodatkowych pomieszczeń dla Pszczyńskiego Centrum Kultury.

(dowód: akta kontroli str. 376-394, 406-407)

Gmina nie zrealizowała pozostałych sześciu z 35 działań (których termin realizacji jeszcze nie upłynął do czasu zakończenia kontroli):

- I.1. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej: pomimo podjęcia przez Gminę działań nie utworzono podstrefy Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej [1]³⁶ i w związku z tym nie zrealizowano działań związanych z przygotowaniem terenów inwestycyjnych [2] oraz promocją gospodarczą tego przedsięwzięcia [3]; nie pozyskano kluczowego inwestora z dziedziny branż inteligentnych specjalizacji [4] - pomimo szerokiej akcji promocyjnej miasta Pszczyny i regionu Górnego Śląska i przeprowadzenia w badanym okresie dwóch szkoleń nt. wsparcia potencjalnych inwestorów z ww. branż; nie powstały w badanym okresie rolnicze grupy producenckie [5] - czego przyczyną był brak zainteresowania producentów rolnych tą formą współpracy,

- I.3. Rozwój gospodarczy w oparciu o lokalny potencjał - pomimo podjęcia działań przez Gminę, nie zrealizowano zadania polegającego na modernizacji i przebudowie Biblioteki Publicznej [6], z powodu wyczerpania się środków finansowych w budżecie Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

(dowód: akta kontroli str. 92-96, 171, 376-394, 406-409)

W okresie objętym kontrolą w ramach działań promocyjnych Gmina wspierała przedsiębiorców funkcjonujących na terenie Gminy poprzez:

- sześciokrotny udział w targach turystycznych³⁷, gdzie prezentowano oferty firm z branży hotelarsko-gastronomicznej, umożliwiając im uczestniczenie we wspólnym stoisku,

³⁶ W okresie objętym kontrolą Gmina kontynuowała do grudnia 2015 r. - rozpoczęte w 2011 r. działania mające na celu włączenie do KSSE terenów położonych na obszarze miasta Pszczyna o łącznej powierzchni 47,8826 ha, z czego 16,4058 ha było własnością Gminy Pszczyna, zaś 31,4768 ha było własnością Skarbu Państwa. Warunkiem koniecznym do włączenia przedmiotowych nieruchomości do KSSE było dokonanie zmiany w MPZP. Użytkownikiem wieczystym gruntów zarówno gminnych jak i Skarbu Państwa był do grudnia 2015 r. Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach. Działania związane z włączeniem tych terenów do KSSE podjęte zostały za zgodą tego Instytutu. Burmistrz w wyjaśnieniach podał, że nie zakończyły się one sukcesem z uwagi na to, że Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach zbył w dniu 8 grudnia 2015 r.³⁶ na rzecz osób fizycznych prawo użytkowania wieczystego m.in. gruntów przewidywanych do włączenia do KSSE. Spowodowało to nieuchwalenie dla tego obszaru zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, od czego KSSE S.A. w Katowicach uzależniła przesłanie złożonego przez Gminę wniosku do Ministerstwa Gospodarki.

³⁷ W 2014 r. w dniach 1-4 maja, 6-8 czerwca i 23-25 października. W 2015 r. w dniach 1-3 maja. W 2016 r. w dniach 18-20 marca. W 2017 r. 29 kwietnia do 3 maja.

- siedmiokrotne przyjmowanie wizyt dziennikarzy z kraju i zagranicy³⁸, gdzie prezentowano ofertę przedsiębiorców (we współpracy ze Śląską Organizacją Turystyczną),
- zorganizowanie spotkania przedstawicieli biznesu i stowarzyszeń z przedstawicielami miast partnerskich Gminy w innych krajach³⁹, podczas ich wizyty w Pszczynie⁴⁰,
- drukowanie informatora o gminie z bazą teled adresową firm turystycznych w sześciu wersjach językowych i udostępnianego go bezpłatnie w punktach informacji turystycznej, w Urzędzie Miejskim, w obiektach turystycznych i hotelarskich,
- prowadzenie aplikacji mobilnej⁴¹ na smartfony i tablety z turystyczną bazą teled adresową hoteli, punktów gastronomicznych, atrakcji turystycznych oraz aptek,
- udostępnienie możliwości sprzedaży produktów i usług podczas organizowanych przez gminę wydarzeń plenerowych: Daisy Days (corocznie w maju miała miejsce prezentacja około 40 firm w formie stoisk promocyjnych i handlowych), Dni Pszczyny (corocznie w trzeci weekend sierpnia), Jarmark Świąteczny (corocznie ok. 14-18 firm na stoiskach handlowych), wręczenie od roku 2012 nagrody w postaci miniatuury ławeczki Księżnej Daisy osobom szczególnie zasłużonym dla Pszczyny (w tym również przedsiębiorcom),
- zorganizowanie w siedzibie Urzędu około 110 indywidualnych spotkań Burmistrza z przedstawicielami biznesu, dotyczących poszczególnych problemów lub zagadnień związanych z rozwojem biznesu.

(dowód: akta kontroli str. 175-177, 200-204, 276, 286, 288-290, 438-439)

Gmina ponadto była współorganizatorem imprez typu: Święto Pszczoly organizowane corocznie w czerwcu, Śląski Dzień Miodu organizowany corocznie w sierpniu, Dożynki Gminne organizowane corocznie w pierwszym tygodniu września, gdzie przedsiębiorcy – producenci rolni z gminy Pszczyna - mieli możliwość zaprezentowania się poprzez wystawianie swoich sprzętów rolniczych, płodów rolnych, innych produktów przetwórstwa rolnego i pszczelarskiego. Gmina organizowała także konkurs ogólnogminny pn.: „Rolnik Gminy Pszczyna”, którego wyniki ogłaszano corocznie na dożynkach gminnych, w którym brali udział rolnicy, prezentując swój dorobek, osiągnięcia i kierunki rozwoju gospodarstwa.

(dowód: akta kontroli str. 176, 234-262, 376-394, 404-405, 415-416, 440-441)

3.2. Na działania związane z rozwojem przedsiębiorczości Gmina wydatkowała: w 2015 r. – 3.243.248,95 zł, w 2016 r. – 6.342.910,85 zł i do końca maja 2017 r. – 677.704,10 zł. Wydatki te poniesiono głównie na remont i modernizację infrastruktury drogowej (drogi i ciągi piesze), powstanie nowych atrakcji turystycznych (rozbudowa Skansenu, opracowanie nowych tras rowerowych, przygotowanie ścieżek przyrodniczo-edukacyjnych, modernizacja Ośrodka Sportów Wodnych w Łące, modernizacja Skate Parku), wspieranie projektów kulturalnych, organizacja wydarzeń kultury i imprez plenerowych oraz na działania promocyjne Gminy. W latach 2014-2017 (do końca I półrocza) Gmina nie korzystała z innych niż dochody własne źródeł finansowania działań związanych z rozwojem przedsiębiorczości.

(dowód: akta kontroli str.315-318, 407)

³⁸ Dziennikarzy przyjmowano w Pszczynie w dniach: 15 maja 2014 r., 27 września 2014 r., 16 maja 2015 r., 24 czerwca 2015 r., 2 września 2015 r., 21-22 maja 2016 r., 23 września 2016 r.,

³⁹ Bergisch Gladbach (Niemcy), Klein Ronnau (Niemcy), Holesov (Czechy) i Kastela (Chorwacja)

⁴⁰ 19 maja 2017 r.

⁴¹ na podstawie umowy Gminy z firmą STEP2.

3.3. Analiza wskaźników i danych dotyczących rozwoju gospodarczego Gminy za lata 2013-2016 wykazała m.in., że:

- zmniejszył się poziom bezrobocia (mierzony jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym) z 5,6% w 2013 r. do 3,4% na koniec marca 2017 r.,
- wzrosła liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych, przypadająca na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym z 741 do 1026 (wzrost o 38%),
- rokrocznie wzrastały dochody własne Gminy w przeliczeniu na mieszkańca (z 1.860,33 zł w 2013 r. do 2.048,16 zł w 2016 r.).

(dowód: akta kontroli str. 307-308)

Ocena częściowa

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli działania prowadzone przez Gminę w zakresie wspierania przedsiębiorczości, przy sprzyjających czynnikach makroekonomicznych wpłynęły na poprawę podstawowych wskaźników dotyczących rozwoju gospodarczego Gminy. Spadł poziom bezrobocia oraz wzrosła liczba nowo zarejestrowanych podmiotów.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴², wnosi o **podjęcie skutecznych działań zmierzających do monitorowania realizacji Strategii.**

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 12 października 2017 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler nadzorujący
Gabriela Tutak
Doradca ekonomiczny**

⁴² Dz. U. z 2017 r., poz. 524, dalej: ustawa o NIK.